

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Leca Norge AS, avd. Rælingen

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 30. april 2003 og 10. april 2004, søknad av 9. november 2012 og søknad av 23. oktober 2019, samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknadene. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 16. Dette tillatelsesdokumentet er ajourført per 24. januar 2020 og erstatter tidligere tillatelsesdokumenter.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Miljødirektoratet kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Leca Norge AS, avd. Rælingen
Beliggenhet/gateadresse	Årnesvegen 1
Postadresse	Årnesvegen, 2009 Nordby
Kommune og fylke	0228 Rælingen, Oslo og Akershus
Org. nummer (bedrift)	918 799 141
Lokalisering av anlegg	UTM sone 32, øst: 618542, nord: 6640547
NACE-kode og bransje	23.990 Produksjon av ikke-metallholdige mineralprodukter ikke nevnt annet sted
Kategori for virksomheten (IED-kode) ¹	3.5

Miljødirektoratets referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ²
2004.073.T	0228.004.01	2

Tillatelse første gang gitt: 9. desember 2004	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret: 24.01.2020
--	---	---------------------------------------

¹ Jf. Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jf. Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Statens forurensningstilsyns arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

Harald Sørby
seksjonssjef

Roar Gammelsæter
seniorrådgiver

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring
1	24.01.2020	1 Tillatelse til bruk av glassullavfall i produksjonen av lettklinker. 9.3 Nytt punkt om bruk av glassullavfall.

1. Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av lettklinker (leca). Tillatelsen er basert på en årlig produksjon av 700 000 m³ leca pr. år, samt bruk av avfall som alternativt brensel opp til 40 % av innfyrt effekt i hver lettklinkerovnslinje. Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

Tillatelsen omfatter bruk av glassullavfall med EAL-kode 10 11 03/17 06 04 som alternativt råstoff. Det kan tilsettes inntil 450 kg glassullavfall per time i produksjonsprosessen.

Tillatelsen gjelder også forbrenning av rene brenslere i henhold til forurensningsforskriften kapittel 27, og forbrenning av avfall, deriblant spillolje i samforbrenningsanlegg i henhold til avfallsforskriften kapittel 10.

Anleggets totale innfyrte effekt er 26 MW (ovnslinje 1 på 11 MW, ovnslinje 2 på 15 MW).

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 14. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 12.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillende prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet

(BAT-prinsippet), jfr. pkt. 2.3. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal det nye utstyret være i overensstemmelse med disse, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 2.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår 3.1 og eller 4.1, må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens vilkår 3.1 og eller 4.1, må bedriften avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (Jf. Internkontrollforskriften § 5 punkt 7³)

2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Miljødirektoratet om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 10.4.

2.7. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette⁴. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 10.1.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Forurensningskonsentrasjonene i utslippet fra våtvasker skal ikke overstige følgende grenser:

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

⁴ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Utslippskomponent	Utslippskilde	Utslippsgrenser	Gjelder fra
Suspendert stoff (ss) 1), 2)	Utløp av våtvasker	250 kg/uke	01.04.06
pH ³⁾	Utløp av våtvasker	6 - 9	01.04.06

1) Det skal i tillegg gjennomføres målinger ved utløp fra sedimenteringsbasseng.

2) Daglige målinger ved forbrenning av avfall (§ 10-24 i avfallsforskriften).

3) Ved forbrenning av avfall skal det måles kontinuerlig.

Mengden prosessavløpsvann fra våtvaskeren skal ikke overstige 75 m³/time.

Ved forbrenning av avfall skal det gjennomføres månedlige målinger av tungmetaller og halvårlige av dioksiner i utslippet fra våtvasker.

3.2. Oljeholdig avløpsvann

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet.

3.3. Utslippssted for prosessavløp

Utslippet til vann, som består av prosessvann fra røykgassrensing og rensset sanitær-avløpsvann, tillates ført ut i resipienten i strandkanten.

3.4. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

Bedriften skal til enhver tid ha et omfattende operativt avrenningssystem, bestående av sedimenteringsgrøfter og sedimenteringsdammer, som skal hindre at avrenning fra fabrikkområdet renner ut i Øyeren. Bedriften skal til enhver tid sikre at løseleca og slam fra bedriftens tomt ikke renner ut i Øyeren.

Ved etablering av nye leirefelter skal det gjennomføres tiltak som hindrer avrenning av leire ol. til Øyeren.

3.5. Sanitæravløpsvann

Bedriftens sanitæravløpsvann slippes ut sammen med prosessavløpsvann.

Sanitæravløpsvannet skal kobles til prosessavløpssystemet før rensing.

3.6. Mudring

Dersom det som følge av bedriftens virksomhet skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndigheten. Slik mudring må bekostes av bedriften.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsgrenser gjelder for lettklinkerovnens hovedpiper ved normal drift av lettklinkerovnene (gjelder ikke ved oppstart og nedkjøling av ovnene). Grensene er gitt som Nm³, dvs. normalisert til tørr gass, 273 °K, 101,3 kPa, og 11 % O₂:

Utslipps-Komponent	Utslipps-kilde	Utslippsgrenser		Gjelder fra
		(middelverdi per døgn)	(tonn per år som flytende 12-månedesmiddel)	
Støv ¹⁾	Hovedpiper	30 mg/Nm ³	10	01.04.06
Saltsyre (HCl) ¹⁾	Hovedpiper	10 mg/Nm ³	-	01.04.06
Nitrogenoksider (NO _x , målt som NO ₂) ¹⁾	Hovedpiper	600 mg/Nm ³	200	22.05.15
Svoveldioksid (SO ₂) ¹⁾	Hovedpiper	300 mg/Nm ³	15	01.01.10
Gass- og dampformige organiske forbindelser, uttrykt som totalt organisk karbon (TOC) ^{1), 4)}	Hovedpiper	*) mg/Nm ³	-	22.05.15
Kadmium og tallium (Cd + Tl) ^{2), 4)}	Hovedpiper	0,05 mg/Nm ³ **)	-	01.04.06
Kvikksølv (Hg) ^{2), 4)}	Hovedpiper	0,03 mg/Nm ³ **)	-	01.04.06
Sum metaller; Sb + As + Pb + Cr + Co + Cu + Mn + Ni + V ²⁺ ⁴⁾	Hovedpiper	0,5 mg/Nm ³ **)	-	01.04.06
Klorerte dioksiner og furaner ^{3), 4)}	Hovedpiper	0,1 ng/Nm ³ (ekv.enheter) ***)	-	01.04.06

¹⁾ Utslippsgrensen for TOC beregnes etter retningslinjene i vedlegg II («Grenseverdier for utslipp til luft fra samforbrenningsanlegg») til kap. 10 i avfallsforskriften.

²⁾ Middelverdien over en prøvetakingsperiode på min. 0,5 og maks. 8 timer.

³⁾ Middelverdien over en prøvetakingsperiode på min. 6 og maks. 8 timer.

⁴⁾ Utslippene skal måles kontinuerlig ved forbrenning av avfall (ref. § 10-21 i avfallsforskriften)

²⁾ Utslippene skal måles minst 1 gang per halvår

³⁾ Utslippene skal måles minst 1 gang per halvår. Måleenheten er toksisitetsekivalenter (TE) som definert i avfallsforskriften, kap. 10.

⁴⁾ Utslippsgrensen gjelder ved forbrenning av avfall

Følgende utslippsgrenser gjelder for annet prosessutstyr:

Utslippskilde	Utslippskomponent	Utslippsgrense (middelverdi per time)	Gjelder fra
Sikte/ knuseanlegg, kulvert og utlaster-transportør.	Støv	20 mg/Nm ³	01.01.06

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og rensanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.2. Krav til utslippspunkter

Avgasser fra eksisterende anlegg/prosessenheter tillates ledet ut gjennom utslippssystem med de utslippspunkter/-høyder som er oppgitt i søknaden.

For nye utslippspunkter skal det foretas spredningsberegninger som viser maksimale bakkekonsentrasjoner av relevante forurensningskomponenter under de ugunstigste spredningsforhold som kan forekomme. Både bidraget fra nye utslippspunkter og fra eksisterende kilder, samt bakgrunnsnivå, skal synliggjøres. Konsentrasjonene skal vurderes i forhold til forurensningsforskriftens kapittel 7 eller andre relevante normer og retningslinjer for luftkvalitet. Spredningsberegningene skal foretas av en uavhengig og kompetent aktør og skal forelegges Miljødirektoratet i god tid før byggestart. Miljødirektoratet kan om nødvendig stille nærmere krav til plassering og høyde på nye utslippspunkter.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁵/Miljødirektoratet.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶

⁵ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

⁶ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁷ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Hverdager 0600-1800	Kveld 1800-2200 Søn- og helligdager 0600-1800	Natt 2200-0600
50	45	45

Høyeste maksimale lydnivå målt i dBA-fast skal ikke overstige grenseverdien for ekvivalentnivået med mer enn 10 dBA.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for ny bebyggelse av forannevnte type som blir etablert på steder der støybidraget fra bedriften overskrider eller forventes å kunne overskride fastsatte grenser i tillatelsen.

8. Energi

8.1. Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.6. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 11.4.

⁷ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

8.4. Bruk av brensel

8.4.1. Brensel

Det kan brukes følgende typer brensel;

- rene brensel som definert i forurensningsforskriften § 27-1
- visse typer ordinært og farlig avfall: spillolje, samt organiske fraksjoner fra følgende avfallskategorier:

EAL kode*	Avfallskategori
02	Avfall fra jordbruk, hagebruk, akvakultur, skogbruk, jakt og fiske samt produksjon og bearbeiding av næringsmidler.
03	Avfall fra treindustrien og produksjon av plater og møbler, papirmasse, papir og papp/kartong.
05	Avfall fra oljeraffinering, rensing av naturgass og pyrolytisk behandling av kull.
07	Avfall fra organiske kjemiske prosesser.
08	Avfall fra produksjon, bearbeiding, distribusjon og bruk av beleggingsprodukter (malinger, lakker og glassemaljer), klebermiddel, tetningsmasser og trykkfarger.
09	Avfall fra fotografisk industri.
12	Avfall fra forming og fysisk og mekanisk overflatebehandling av metaller og plast.
13	Avfall fra oljer og flytende brensel.
14	Avfall av organiske løsemiddel, kjølemidler og drivmidler.
15	Emballasjeavfall, absorbenter, tørkekluter, filtreringsmaterialer og vernetøy.
17	Avfall fra bygge- og rivningsarbeid.
20	Kommunalt avfall (kommunalt avfall og lignende avfall fra handel, industri og institusjoner) herunder separat innsamlede fraksjoner.

* Kode i den Europeiske avfallskatalogen

Følgende krav til brensel gjelder:

- Svovelinholdet i kull må ikke overskride 2,5 vekt-%, i petcoke 10 vekt-%.
- Ved bruk av fyringsolje gjelder forurensningsforskriften, kap. 8.

8.4.2. Spesielle vilkår ved forbrenning av avfallsbrensel

Avfall skal innmattes i forbrenningskammeret/prosessenheten slik at oppholdstiden for dets brenngasser er minst 2 sekunder i et temperaturområde med minimum 850 °C. Avfall som inneholder mer enn 1 % halogen skal innmattes i hovedbrenneren slik at oppholdstiden er minst 2 sekunder i et temperaturområde med minimum 1100 °C.

Avfall må ikke brennes i en startfase før temperaturen i brennkammeret har nådd 850 °C, respektive 1100 °C når halogenholdig avfall brennes. Avfall må heller ikke brennes dersom temperaturen i brennkammeret faller under 850 °C, respektive 1100 °C for halogenholdig avfall, eller dersom noen av utslippsgrensene overskrides som følge av forstyrrelser eller feil i renseanleggene.

Det må sikres at innmating av ordinært og farlig avfall og i ovnene avbrytes når følgende hendelser inntreffer:

- Stans på renseanleggene
- Opp- og nedkjøring av anlegget

- Driftsforstyrrelser når de angitte forbrenningstemperaturene ikke oppnås eller når utslippsgrenser overskrides
- CO-innhold i røykgassen er over 1,0 %
- Overskridelse av utslippsgrenser. Forbrenning av avfall skal ikke fortsette uavbrutt mer enn maksimalt 4 timer etter at overskridelse har inntrådt. Perioder med overskridelser av utslippsgrenser når avfall brukes som alternativt brensel/innsatsstoff skal samlet ikke overstige 60 timer over en løpende 12-månedersperiode.

8.4.3. Krav til mottak og mellomlagring av avfallsbrensel

Mottak av avfall og permanent mellomlagring av avfall skal gjøres i hht avfallsforskriften, kap. 9 og 10. Dette betyr bl.a. at mottak, mellomlagring og intern-transport av avfall skal foregå slik at forurensning av omgivelsene unngås. Mottatt avfall skal lagres utilgjengelig for uvedkommende.

Det skal ikke forekomme utslipp av betydning ved lagring og behandling av avfall. Losse- og lasteplasser skal være utformet slik at spill og lekkasjer blir samlet opp. Oppsamlings-systemet for flytende avfall må minst romme innholdet av en tankbil eller henger.

Før mottak av avfallet må bedriften ha innhentet informasjon om avfallets fysiske, kjemiske og andre egenskaper som er av betydning for å sikre en forsvarlig behandling, mellomlagring og prosessering av avfallet. Denne informasjon må finnes tilgjengelig for å kunne sikre at utslippstillatelsens krav blir overholdt. Bedriften må registrere mengder og typer av alt avfall/alternativt brensel som mottas til forbrenning samt avfallets opprinnelse. De ulike avfallstypene skal kategoriseres i overensstemmelse med den europeiske avfallskatalogen (EAL), jf. avfallsforskriften kap. 11, vedlegg 1.

For farlig avfall gjelder følgende:

- Mellomlagring av farlig avfall skal ikke være mer enn 12 måneder.
- Det skal ikke mellomlagres mer farlig avfall enn det som er nødvendig ut i fra produksjonen.
- Enhver oppbevaring og lagring av farlig avfall skal være risikovurdert.
- Lagertanker for flytende avfall og spillolje skal ha overfyllingsvern.
- Lagertanker for flytende avfall spillolje skal ha oppsamlingsbasseng som tar minst volumet av største tank + 10 % av samlet volum for de andre tankene.
- Oppbevaring/lagring av farlig avfall skal skje under tak og på fast dekke med oppsamling av ev avrenning.
- Lagret eller oppbevart avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret eller oppbevart.
- Bedriften skal ha kart over områder hvor farlig avfall er lagret eller oppbevart.
- Lageret skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang.
- Spillolje skal ikke blandes sammen med andre typer farlig avfall eller ordinært avfall.
- Bedriften skal ha et elektronisk system for registrering av farlig avfall som lagres og oppbevares.
- Bedriften skal etablere tilstrekkelige rutiner og systemer for raskt å oppdage og korrigere uregelmessigheter som lekkasjer og annet.
- Papirjournal over lagret avfall skal lagres i minst 3 år.
- Tanker for lagring av farlig avfall skal med jevne mellomrom tømmes og rengjøres bl.a. for å hindre opphoping av slam og/eller farlige stoffer og for å kunne tilstandsvurdere tanken.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁸.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller - for brennbart avfall - søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

9.2 Prosessavfall

Prosessavfall, dvs. vrakleca, støv fra knusing/sikteanlegg og slam fra sedimenteringsbassengene kategorisert som inert avfall i hht avfallsforskriften, kap. 9, og som er egnet til og brukes i forbindelse med terrengregulering og -rehabilitering, utfylling eller byggeformål er unntatt fra kravene til deponering i avfallsforskriftens kap. 9.

I leirfelt hvor inert prosessavfall brukes i forbindelse med terrengregulering og -rehabilitering, utfylling eller byggeformål skal vanninnholdet i avfallet minimeres, og det skal etableres mulighet for kontroll av drensvannet. Området skal holdes avstengt slik at annet avfall ikke kan tilføres området. Det skal føres loggbok over inert prosessavfall som er brukt og kontroll av drensvann. Det skal tas særskilte hensyn for å unngå avrenning (inkl. løseleca) fra rehabilitering el. lign. av leiruttak til Nordre Øyeren naturreservat.

Deponering av prosessavfall i uttatte leirfelt ut over dette skal følge kravene til deponering som følger av avfallsforskriftens kap. 9. Det må dermed søkes om tillatelse for det enkelte deponi i henhold til §§ 9-8 og 9-9.

9.3 Bruk av glassullavfall

Virksomheten kan tilsette følgende glassullavfall og mengder som erstatning for leire i sin produksjonsprosess:

Avfallsstoffnummer	Avfallstype	Mengde/time	Behandlingsmåter
10 11 03	Glassfiberavfall	450 kg/time	Smelting i roterovn (inngår i mineralfase i ekspandert leire, i roterovn)
17 06 04	Andre isolasjonsmaterialer (glassull)		

Ved mottak av eksternt avfall skal driftsansvarlig sørge for at hver type avfall blir veid og registrert. Bedriften må kontrollere at glassullavfallet som mottas stemmer med dokumentasjonen fra leverandør. Kontrollen skal foregå før stoffene lastet av.

⁸ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

Mottak, mellomlagring og internttransport av glassullavfall skal foregå slik at mulig forurensning av omgivelsene unngås. Lagring skal skje utilgjengelig for uvedkommende og slik at utslipp av betydning ikke forekommer.

Det forutsettes at Leca Norge AS dokumenterer at utslippsgrenser og øvrige vilkår i tillatelsen blir overholdt når glassullavfall mates inn i roterovn.

Miljødirektoratet kan på bakgrunn av utslippsmålinger redusere mengde avfall som tillates brukt eller trekke tillatelsen til bruk av avfall som råstoff.

Bedriften skal ha et opplegg for alternativ disponering av avfallet ved behov.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. I denne sammenheng skal det tas særlig hensyn til naturreservatet i Snekkervika. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁹. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Miljødirektoratet i slike tilfeller.

⁹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

11. Utslippskontroll og rapportering til Miljødirektoratet

11.1. Utslippskontroll

Bedriften skal gjennomføre målinger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte:

- komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller forskrifter
- andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering. Veilederen er lagt ut på www.miljodirektoratet.no.

Bedriften skal ha et måleprogram som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

11.2. Måleprogram

Når bedriften utarbeider måleprogrammet, skal den:

- velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver
- vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Valgt frekvens for tredjepartskontroll og for deltakelse i ringtester skal også fremgå av måleprogrammet. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

11.3. Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelser er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Miljødirektoratet kan videre godta at annen metode benyttes dersom særlige hensyn tilsier det.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten.
- delta i ringtester for de parameterne som er regulert gjennom grenseverdier når bedriften selv analyserer
- jevnlig verifisere egne målinger med tredjepartskontroll for de parameterne som er regulert gjennom grenseverdier

11.4. Rapportering til Miljødirektoratet

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

12. Overvåking av resipient og rapportering til Miljødirektoratet

Bedriften skal sørge for overvåking av effekter av utslippene til Nordre Øyeren i henhold til et overvåkingsprogram.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljø's importformat, som finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk.

Der det pågår overvåking i regi av fylkesmannen eller vannregionmyndighet må bedriften bidra i felles overvåkingsprogram med data for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp.

Resultatene fra overvåkingen skal sendes Miljødirektoratet.

13. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Miljødirektoratet på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

14. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Miljødirektoratet så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

15. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Miljødirektoratet kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹⁰. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Miljødirektoratet innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde

¹⁰ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Miljødirektoratet i god tid før start er planlagt.

16. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloriten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater:

Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6 tri-tert-butylfenol	

Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	
Perfluoroktansyre	PFOA
C9-PFCA - C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser:

Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
---------------------------------------	-----

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
--	------

Bisfenol A	BPA
------------	-----

Siloksaner

Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4